

Ajankohtaista tutkijapalveluista

Tilastokeskus

Tutkijauutiskirje 1/2025

Research news 1/2025 English version

Kevään kuulumisia tutkijapalveluista

Alkuvuosi on ollut meillä tutkijapalveluissa kiireinen, mutta samalla innostava. Hakemuskäsittelymme sujuu tehokkaasti, ja uusien valmisaineistojen kehitystyö tuottaa tuloksia. Myös viime vuoden lopulla käynnistynyt tutkimusaineistojen tietosuojan vahvistaminen etenee hyvää vauhtia. Erityisen iloisia olemme siitä, että tutkimusdatan käyttö ei ainoastaan lisäänty, vaan sitä hyödynnetään myös uusilla ja entistä kunnianhimoisemmilla tavoilla.

Kevään uutiskirjeessä kerromme tarkemmin tutkijapalvelun hinnoittelusta, yliopistojen kanssa yhteistyössä toteutettavasta Finnish Infrastructure for Register-Based Research -hankkeesta sekä muista ajankohtaisista asioista. Toivottavasti löydät uutiskirjeestämme hyödyllistä tietoa!

Allekirjoitus Villeltä

Ville Koskinen

Ryhmäpäällikkö

Tutkijapalveluiden hintoihin ei muutoksia kesällä

Tilastokeskus kertoi vuodenvaihteessa paineista nostaa tutkijapalveluiden hintoja, koska palvelusta saatavat tulot eivät kata kustannuksia. Vaihtoehtoja tutkijapalveluiden hinnankorotuksille kartoitetaan edelleen. Tilastokeskus on päättänyt pitää tutkijapalvelun nykyisen hinnaston toistaiseksi voimassa. Hinnoittelun tulevista muutoksista kerrotaan tarkemmin syksyllä järjestettävässä infotilaisuudessa.

FIRE-yhteistyöhanke kehittää aineistoja ja lupaprosessia

Yliopistojen kanssa on käynnistynyt Suomen Akatemian rahoittama yhteishanke FIRE (The Finnish Infrastructure for Register-Based Research). Hankkeen lyhyen aikavälin tavoitteena on uusien valmisaineistojen ja aineistojen sisällöllinen kehittäminen.

Tavoitteena on myös jakaa tutkijoiden kanssa tietämystä ja ymmärrystä tietosuojasta sekä käyttölupaprosessista. Myös FIONAa ja lupapalvelua on tavoitteena kehittää tutkijoiden ja Tilastokeskuksen tavoitteiden mukaisesti.

Laajemmin hankkeen tavoitteena on luoda maailman laajin ja laadukain tutkimusaineistovalikoima sekä tekninen infrastruktuuri ja tehokas tutkimusaineistopalvelu tietosuojasta tinkimättä.

Hanke toivoo tiivistä yhteistyötä tutkijoiden kanssa hankkeen eri vaiheissa. Tässä vaiheessa pääset vaikuttamaan [vastaamalla lyhyeen kyselyyn](#). Vastauksesi auttavat meitä mm. suunnittelemaan hankkeessa toteutettavaa rekisteritutkimuksen kurssia. Myöhemmin tullaan lähettämään kysely käyttölupaprosesseista ja eettisistä arvioinneista.

Tutkimusaineistojen tietosuoja vahvistuu

Tilastokeskuksella on käynnissä projekti, jossa päivitetään tutkimusaineistojen luovuttamisen käytäntöjä. Muutosten tavoitteena on parantaa tietosuojaa. Muutokset on tarkoitus ottaa käyttöön loppuvuodesta 2025.

Käyttölupahakemuksella tullaan kysymään aiempaa tarkemmin tietoja hankkeen aineistoihin liittyen. Esimerkiksi kohdejoukon määritelmä kysytään valmisaineistokohtaisesti tai räätälöidylle aineistoihille. Tarkentavilla kysymyksillä pyritään parantamaan käyttölupahakemuksen käsittelyn sujuvuutta.

Projektissa selvitetään mahdollisuutta suurten hankkeiden jakamisesta pää- ja alihankkeiksi. Käyttölupaprosessi alihankkeilla olisi tavallista kevyempi. Hanke muodostaisi hallinnollisesti yhtenäisen kokonaisuuden myös laskutuksellisesti, mutta FIONAssa pää- ja alihankkeilla olisi toisistaan eriytyvät ympäristöt.

Valmisaineistoja ollaan jakamassa vuosikansioihin. Tämän on tarkoitus helpottaa aineistojen pilkkomista lyhyemmiksi aikasarjoiksi ja näin vähentää vuosirajausten teosta aiheutuvia, hankkeilta laskutettavia kustannuksia.

Järjestämme projektin tiimoilta tilaisuuden tutkijoille tiistaina 20.5.2025. Tilaisuudessa esittelemme lyhyesti suunniteltuja muutoksia liittyen käyttölupahakemukseen ja suurten hankkeiden osittamiseen. [Osallistumislinkki Teams-tilaisuuteen](#)

Tutkimus:

Perintöveroselvitys tutkijapalveluiden aineistoilla

VATT:n tutkimusyksikön ja VATT Datahuoneen selvityksen mukaan perintöveron korvaaminen luovutusvoittoverolla ei juurikaan lisää talouskasvua, mutta vähentäisi verotuloja. Selvityksessä on hyödynnetty Tilastokeskuksen VATT Datahuoneelle toimittamia Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden henkilö- ja kotitaloustason tutkimusaineistoja, jotka sisältävät tietoja mm. tuloista ja muista perinnön- ja lahjansaajien taustatekijöistä sekä yritysten ja asuntojen omistamisesta.

[Lue lisää selvityksestä](#)

Valmisaineistovalikoima laajenee

Tilastokeskus julkaisee monia uusia valmisaineistoja vuoden 2025 aikana:

FOLK_ENHEN – kuukausittaiset korjaamattomat ennakkotiedot väestöstä ja väestön ulkopuolisista henkilöistä vuodesta 2022 alkaen

PIAAC II – toiseen kansainväliseen aikuisten taitotutkimukseen (2022–2023) perustuva aineisto aikuisten luku-, numero- ja ongelmanratkaisutaidoista, johon on liitetty myös rekisteriaineistoja aineiston käytettävyyden parantamiseksi

KOSKI – opetushallituksen tietovarantoon perustuva aineistokokonaisuus perus-, lukio- ja ammatillisesta koulutukseen osallistumisesta ja opintosuorituksista vuodesta 2018 alkaen

VARDA – varhaiskasvatuksen tietovarantoon perustuva aineistokokonaisuus varhaiskasvatuksen toimijoista, henkilöstöstä ja siihen osallistuvista lapsista vuodesta 2019 alkaen

MIGRI_OLESK – tietoja maahanmuuttoviraston oleskelulupahakemuksista ja -päätöksistä vuodesta 2011 alkaen

Lisäksi suunnitteilla ja työn alla on seuraaviin tietoihin liittyviä valmisaineistoja: rakennetun ympäristön tiedot (RYTI), positiivisen luottotietorekisterin tiedot (PORE), tieliikenneonnettomuuksien tiedot, historialliset tulotiedot, sähkökäyttötiedot, perintö- ja lahjaverotiedot sekä korkeakoulujen historialliset opiskelijatiedot (EDUC_OPISK_HIST).

Valmisaineistoja toteutetaan yhteistyössä VATT Datahuoneen kanssa (lisätietoja [Datahuone | Tilastokeskus](#)). Käyttölupaa edellä kuvattuihin uusiin valmisaineistoihin haetaan niiden valmistumisen jälkeen sähköisen lupapalvelumme kautta.

FIONAn uutisia

SAS poistuu FIONAn tutkimushankkeiden käytöstä 31.3.2026 lisenssin kustannus- ja hallintasyistä. SAS jää kuitenkin mikrosimulointiin käyttöön, kunnes malli on käännetty toiselle alustalle.

Tulosten pistotarkastustyökalu on otettu käyttöön FIONAssa helmikuussa. Kaikki tulostarkastuspyynnöt tehdään työkalulla eikä sähköpostipyynnöllä.

FIONA-etäkäyttöjärjestelmään on tulossa kevään aikana uudistuksia, jotka tehostavat aineistojen tietosuojaa ja samalla helpottavat tutkijoiden työtä. Uudistusten pilotointia tehdään VATT Datahuoneessa ja pilotoinnissa saatujen kokemusten pohjalta käyttöönotto laajenee koskemaan myös muita FIONA-tutkimushankkeita, kirjoittaa Valtteri Valkonen [#tiedontekijät-blogikirjoituksessaan LinkedIn-kanavalla](#).

Pseudonymisointiuudistus

Fionan hakemistoon D:\keys on huhtikuun aikana toimitettu linkkitauluja, joilla käyttäjät voivat uudelleenpseudonymisoida hankkeen aineistojen (pois lukien valmisaineistot) uudelleensuojattavat tunnisteet. Mikäli tarvitsette muita linkkitauluja kuin kansiossa jo olevat, voitte pyytää niitä tutkijapalveluilta.

Näistä tauluista saa poimittua uuden pseudotunnisteen vanhan tilalle ja tallentaa sitten tiedoston W-asemalle, minkä jälkeen voi pyytää tutkijapalveluilta taulujen siirtämistä W-asemalta takaisin D:lle. Uudelleensuojaus koskee Tilastokeskuksen räätälöimiä, muiden tahojen toimittamia sekä käyttäjän itse muodostamia aineistoja. Tunnisteet tulee vaihtaa 1.10. mennessä, josta alkaen linkkitaulut eivät ole enää käytettävissä. Uudelleensuojauksesta on erillinen ohje D:\keys -kansiossa.

Ajankohtaista tutkijapalveluista

Tilastokeskus

News from Research Services / May 2025

For English see below

Spring news from the Research Services

The early part of the year has been busy for us in the Research Services but inspiring at the same time. Our application processing is running efficiently and the development work on new ready-made datasets produces results. Strengthening the data protection of research data, which started at the end of last year, is also advancing at a good pace. We are particularly pleased that the use of research data not only increases but data are also exploited in new and more ambitious ways.

In the spring newsletter you will find more information about the pricing of the Research Services, the Finnish Infrastructure for Register-Based Research project implemented in cooperation with universities, and other topical issues. I hope the information in our newsletter is useful to you!

Ville Koskinen

Group Manager

No changes in the prices of the Research Services in summer

At the beginning of the year, Statistics Finland reported pressures to raise the prices of the Research Services because the income received from the service does not cover the costs. Alternatives to price increases of the Research Services are still being explored. Statistics Finland has decided to retain the current price list of the Researcher Services in force for the time being. Information about future changes in pricing will be given at the information event in autumn.

FIRE cooperation project develops data and the licence process

A joint project called FIRE (Finnish Infrastructure for Register-Based Research) funded by the Research Council of Finland has been started with universities. The short-term objective of the project is to develop the contents of new ready-made data and other datasets.

The aim is also to share knowledge and understanding about data protection and the user licence process with researchers. FIONA and the licensing service are also developed in line with the objectives of researchers and Statistics Finland.

More broadly, the aim of the project is to create the world's largest and most high-quality selection of research data, as well as technical infrastructure and efficient service for research data without compromising data protection.

The project calls for close cooperation with researchers at the various stages of the project. At this stage, you can influence [by responding to a short inquiry](#). Your responses help us to plan the course on register research to be implemented in the project, for example. A questionnaire regarding ethical and user license processes will be sent later.

Data protection of research data is strengthened

Statistics Finland is running a project where the practices of releasing research data are updated. The aim of the changes is to improve data protection. The changes are meant to be introduced towards the end of 2025.

More detailed information than before related to the project data will be asked on the user licence application. For example, the definition of the target population is asked for each ready-made dataset or for a tailored data topic. The specifying questions aim to improve the fluency of the processing of user licence applications.

The project will look into the possibility of dividing large projects into principal projects and sub-projects. The user licence process for sub-projects would be lighter than

usual. The project would also form a coherent whole administratively for invoicing, but in FIONA the principal projects and sub-projects would have different environments.

Ready-made data are being divided into year directories. This aims to make it easier to split the data into shorter time series and thus reduce the costs charged to the projects for the filtering of years.

We will arrange a Teams event (in Finnish) for researchers concerning this project on Tuesday 20 May 2025. At the event we will briefly present the planned changes related to the user licence application and the division of large projects.

Research:

Inheritance tax report using the Research Services data

According to a report by the VATT Technical Research Centre of Finland and VATT Data Room (in Finnish), replacing inheritance tax with capital gains tax would not increase economic growth much but it would reduce tax revenue. The analysis utilised the individual and household level research data of Statistics Finland's Research Services delivered to the VATT Data Room that contain data on income and other background factors on inheritors and gift recipients, as well as on ownership of enterprises and dwellings.

[Read more about the report](#)

Ready-made data selection will expand

Statistics Finland will publish many new ready-made datasets during 2025:

FOLK_ENHEN – monthly uncorrected preliminary data on the population and persons outside the population starting from 2022

PIAAC II – data based on the second International Assessment of Adult Competencies (2022–2023) on reading, numerical and problem-solving skills of adults supplemented with register data to enhance the usability of the dataset

KOSKI – dataset based on the Finnish National Agency for Education's data resource on participation in basic, upper secondary general school and vocational education and performances starting from 2018

VARDA – dataset based on the database on organisers, personnel and children participating in early childhood education and care from 2019 onwards

MIGRI_OLESK – data on residence permit applications and decisions of the Finnish Immigration Service from 2011 onwards

Ready-made datasets related to the following data themes are also being planned and prepared: built environment data (RYTI), positive credit data register data (PORE), road traffic accidents data, historical income data, electricity consumption data, inheritance and gift tax data, and historical university student data (EDUC_OPISK_HIST).

Ready-made datasets are made in cooperation with the VATT Data Room (further information [Data Room | Statistics Finland](#)). A user licence for the above-described new ready-made datasets is applied for through our electronic licensing service after they are completed.

FIONA news

The use of SAS will be removed from FIONA's research projects on 31 March 2026 for licence cost and management reasons. However, SAS will remain in use for microsimulation until the model has been converted to another platform.

The random checking tool for output was introduced in FIONA in February. All requests for output checking are made with the tool and not with an email request.

There will be renewals in the FIONA remote access system during spring that will improve the data protection of datasets and at the same time make the work of researchers easier. The piloting of the renewals is carried out in the VATT Data Room and based on the experiences gained from the piloting, the implementation will also be extended to other FIONA research projects, writes Valter Valkonen in [his blog post #tiedontekijät on LinkedIn](#) (in Finnish).

Renewal of pseudonymisation

During April, link tables were supplied in the FIONA directory D:\keys, with which users can re-pseudonymise the identifiers of the project data to be re-pseudonymised (excluding ready-made data). If you need other link tables than those already in the directory, you can request them from the Research Services.

A new pseudo identifier can be taken from these tables to replace an old one and the file can then be saved on the W drive, after which the Research Services can be requested to move the tables from the W drive back to D. The re-identification concerns data tailored by Statistics Finland, materials supplied by other parties and data created by the user. The identifiers must be changed by 1 October, after which the link tables will no longer be available. For more information about re-identification, see the D:\keys directory.